

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

P8_TA(2015)0287

Komisijos narių klausymai: 2014 m. proceso pamokos**2015 m. rugsėjo 8 d. Europos Parlamento rezoliucija „Komisijos narių klausymų procedūros ir praktika: 2014 m. proceso pamokos“ (2015/2040(INI))**

(2017/C 316/02)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos sutarties 17 straipsnio 7 dalį,
- atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 246 straipsnį,
- atsižvelgdamas į 2005 m. gruodžio 1 d. rezoliuciją dėl Europos Komisijos tvirtinimo gairių⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2010 m. spalio 20 d. sprendimą dėl pagrindų susitarimo dėl Europos Parlamento ir Komisijos santykių peržiūros⁽²⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2011 m. rugsėjo 14 d. sprendimą dėl Europos Parlamento darbo tvarkos taisyklių 106 ir 192 straipsnių ir XVII priedo dalinio pakeitimo⁽³⁾,
- atsižvelgdamas į Europos Komisijos narių elgesio kodeksą, ypač jo 1.3–1.6 straipsnius,
- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 52 ir 118 straipsnius ir XVI priedą,
- atsižvelgdamas į Konstitucinių reikalų komiteto pranešimą ir Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto, Transporto ir turizmo komiteto bei Teisės reikalų komiteto nuomones (A8-0197/2015),

kadangi:

- A. 1994 m. pirmą kartą įvykę paskirtųjų Komisijos narių klausymai dabar yra įsigalėjusi praktika, kuri stiprina Europos Sąjungos institucijų demokratinį teisėtumą ir priartina šias institucijas prie Europos Sąjungos piliečių;
- B. klausymai nepaprastai svarbūs, kad Parlamentas galėtų priimti pagrįstą sprendimą Komisijos klausimu per balsavimą dėl pasitikėjimo, kuriuo patvirtinama Komisija;
- C. klausymų procesas – tai galimybė Parlamentui ir ES piliečiams gauti informacijos apie kandidatų asmenybę, kvalifikaciją, pasirengimą ir prioritetus, taip pat apie tai, kaip jie susipažinę su jiems paskirtu portfeliu, ir įvertinti šiuos aspektus;
- D. klausymų procesas didina skaidrumą ir stiprina visos Komisijos demokratinį teisėtumą;
- E. visose srityse, įskaitant priėmimą į darbą, turi būti užtikrinta moterų ir vyrų lygybė; kadangi į šį reikalavimą turi būti atsižvelgiama nustatant Europos Komisijos sudėtį; kadangi nacionalinės vyriausybės, nepaisydamos pakartotinių Jeano-Claude Junckerio prašymų, 2014 m. pasiūlė daug daugiau kandidatų vyrų nei kandidačių moterų; kadangi moterų kandidatūras visų pirma pasiūlė valstybės narės, turinčios nedidelį gyventojų skaičių, o didesnės valstybės narės šį reikalavimą iš esmės ignoravo; kadangi vienintelis tinkamas sprendimas būtų prašyti kiekvienos valstybės narės pateikti svarstyti du kandidatus – vyrą ir moterį, kad paskirtasis Komisijos pirmininkas galėtų pasiūlyti aukštos kvalifikacijos Komisijos narių kolegiją, sudarytą iš vienodo skaičiaus vyrų ir moterų;

⁽¹⁾ OL C 285 E, 2006 11 22, p. 137.⁽²⁾ OL C 70 E, 2012 3 8, p. 98.⁽³⁾ OL C 51 E, 2013 2 22, p. 152.

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

- F. klausymų proceso veiksmingumu jau įsitikinta, tačiau jis visuomet gali būti tobulinamas, visų pirma užtikrinant lankstesnį ir dinamiškesnį Komisijos nario ir klausymą rengiančio komiteto narių bendravimą;
- G. atsižvelgiant į paskirtojo Komisijos pirmininko pavaduotojo Franso Timmermanso klausymą išryškėjo poreikis patvirtinti Parlamento procedūras tam atvejui, kai būsimų sudėčių Komisijoje bus numatomas specialus vieno ar kelių pirmininko pavaduotojų statusas;
- H. ES sutarties 3 straipsnio 3 dalyje nurodoma, kad Sąjunga „skatina [...] moterų ir vyrų lygybę“, o Europos Sąjungos Pagrindinių teisių chartijos 23 straipsnyje įtvirtinta, kad „visose srityse turi būti užtikrinta moterų ir vyrų lygybė, įskaitant priėmimą į darbą, darbą ir atlyginimą“;

1. mano, kad vieši paskirtųjų Komisijos narių klausymai – svarbi galimybė Parlamentui ir ES piliečiams įvertinti kiekvieno kandidato prioritetus ir jo profesinį tinkamumą atlikti pareigas;

2. mano, jog būtų naudinga nustatyti terminą, iki kurio visos valstybės narės turėtų pateikti savo kandidatus, kad išrinktajam Komisijos pirmininkui būtų suteikta pakankamai laiko portfeliams paskirstyti, atsižvelgiant į kandidatų profesinę patirtį ir išsilavinimą, o Parlamentui – savo klausymams surengti ir vertinimams atlikti, ir ragina Parlamento Pirmininką inicijuoti diskusiją su kitomis institucijomis šiam tikslui pasiekti;

3. be to, mano, kad laikantis lygybės principo kiekviena valstybė narė išrinktajam Komisijos pirmininkui turėtų pateikti svarstyti bent po dvi kandidatūras – vyro ir moters; mano, jog svarbu, kad Sąjungos nustatytų lyčių lygybės tikslų būtų siekiama taip pat ir jos institucijose;

4. mano, kad paskirtųjų Komisijos narių finansinių interesų deklaracijų patikrinimas Teisės reikalų komitete turėtų būti patobulintas; atsižvelgdamas į tai, mano, kad finansinių interesų deklaracijos turėtų apimti šeimos interesus, kaip numatyta Komisijos narių elgesio kodekso 1.6 straipsnyje; mano, jog Teisės reikalų komiteto patvirtinimas, kad interesų konflikto nėra, pateiktas iš esmės išnagrinėjus finansinių interesų deklaraciją, yra būtina išankstinė sąlyga, į kurią atsižvelgdamas atsakingas komitetas rengia klausymą;

5. primena, kad už klausymų rengimą atsakingi komitetai; visgi mano, kad tada, kai Komisijos pirmininko pavaduotojo atsakomybė pirmiausia yra horizontaliojo pobūdžio, klausymas išimties tvarka galėtų vykti kitokiu, pvz., Pirmininkų sueigos arba Komitetų pirmininkų sueigos posėdžio, formatu, tačiau tokia posėdyje turėtų būti sudaromos galimybės vykdyti dialogą ir turėtų dalyvauti atitinkami atsakingi komitetai, kad jie galėtų išklausti už jų kompetencijos sritį atsakingą paskirtąjį Komisijos narį;

6. mano, kad raštu pateikiamą klausimyną, kuris išsiunčiamas prieš kiekvieną klausymą, turėtų sudaryti ne 5, o 7 klausimai, tačiau nė vienas šių klausimų neturėtų apimti dar kelių smulkesnių klausimų;

7. mano, jog geriau būtų užduoti apie 25 klausimus, tačiau kiekvienam klausiančiajam leidžiant iš karto komentuoti atsakymą, kad būtų sustiprintas klausymų veiksmingumas ir kad savo pobūdžiu tai būtų panašu į apklausą;

8. mano, kad procedūros, kuriomis siekiama stebėti, kaip paskirtieji Komisijos nariai toliau laikosi per klausymą savo pateiktų atsakymų, gali padėti pagerinti kontrolę ir padidinti visos Komisijos atsakomybę; taigi ragina periodiškai atlikti peržiūrą, kaip paskirtasis Komisijos narys, pradėjęs eiti savo pareigas, laikosi nurodytų prioritetų;

9. mano, kad toliau pateikiamos gairės turėtų būti taikomos koordinatorių vertinimo posėdžiams, kurie rengiami pasibaigus klausymams:

— jei koordinatoriai vienbalsiai pritaria kandidatūrai, parengiamas pritarimo laiškas;

— jei koordinatoriai vienbalsiai atmeta kandidatūrą, parengiamas atmetimo laiškas;

2015 m. rugsėjo 8 d., antradienis

- jei koordinatoriai kandidatūrai pritaria aiškia balsų dauguma, parengiamas laiškas, kuriame pažymima, kad kandidatūrai pritarta didele balsų dauguma (mažuma gali kreiptis su prašymu pažymėti, kad jų frakcija nepritaria daugumos požiūriui);
 - jei aiškios balsų daugumos nėra arba dauguma kandidatūrai nepritaria (bet nepasiekiamas konsensusas) ir jei koordinatoriai mano, kad tai būtina:
 - pirmiausia prašoma daugiau informacijos, t. y. pateikiama papildomų klausimų, į kuriuos atsakoma raštu;
 - jei ir toliau nesutariama, prašoma surengti papildomą 1,5 val. trukmės klausymą, kuriam turi pritarti Pirmininkų sueiga;
 - jei ir tada nesutariama arba kandidatūrai nepritaria didžioji koordinatorių dauguma, balsuojama komitete;
 - aiškią balsų daugumą šiomis aplinkybėmis turėtų sudaryti koordinatoriai, kurie kartu atstovauja bent dviem trečdaliams komiteto narių;
10. pažymi, kad 2014 m. vykę klausimai sulaukė daugiau žiniasklaidos ir visuomenės susidomėjimo negu ankstesnieji – iš dalies tai lėmė socialinės žiniasklaidos raida; mano, kad ateityje socialinės žiniasklaidos poveikis ir įtaka turėtų augti; mano, kad turėtų būti priimta nuostata dėl socialinės žiniasklaidos ir tinklų naudojimo siekiant į klausymų procesą veiksmingiau įtraukti ES piliečius;
11. mano, kad:
- Parlamento interneto svetainėje turėtų būti numatyta konkreti skiltis, kurioje prieš prasidedant viešiesiems klausymams visomis oficialiomis Sąjungos kalbomis būtų skelbiami paskirtųjų Komisijos narių gyvenimo aprašymai ir jų atsakymai į klausimus raštu;
 - Parlamento interneto svetainėje turėtų būti numatyta konkreti matoma vieta, skirta vertinimams per 24 val. paskelbti;
 - taisyklė turėtų būti pakeista: vertinimai turėtų būti skelbiami po jo praėjus 24 val., kadangi kai kurie iš jų užbaigiami tik po tolesnių procedūrų;
12. mano, kad horizontalieji klausimai, kurie daro poveikį visos Komisijos sudėčiai, struktūrai ir darbo metodams ir kurių tinkamai spręsti negali atskiri paskirtieji Komisijos nariai, yra išrinktojo Komisijos pirmininko rūpestis; mano, kad tokie klausimai turėtų būti sprendžiami išrinktojo Komisijos pirmininko ir Pirmininkų sueigos posėdžiuose (vienas toks posėdis turėtų būti rengiamas prieš klausymų procesui prasidedant ir vienas jam pasibaigus);
13. mano, kad Komisijos narių interesų deklaracijų tikrinimas ir toliau turėtų priklausyti Teisės reikalų komiteto kompetencijai; vis dėlto mano, kad dabartinė Komisijos narių deklaracijų apimtis pernelyg ribota, ir ragina Komisiją kuo greičiau persvarstyti savo taisykles; todėl mano, kad ateinančiais mėnesiais Teisės reikalų komitetas turėtų pateikti rekomendacijų ar pranešimo savo iniciatyva formos gaires, kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos atlikti procedūrų, susijusių su Komisijos narių interesų deklaracijomis, reforma; mano, kad Komisijos narių interesų ir finansinių interesų deklaracijos turėtų apimti kartu gyvenančius šeimos narius;
14. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai.
-